



Nyköpings Golfklubb
1951-2011

Nyköpings Golfklubb

1951-2011

Innehåll

Förord	3
EN PLATS ATT NJUTA 1976–2011	
En klubb i tiden	6
Invigning med kunglig glans	12
Golf på lek och allvar	14
Ny plats, ny bana, nytt namn	16
Premiärsdag och golffest	18
Tre stortävlingar	20
Sune Linde – banarkitekt	22
Mats Hallberg – golfprofil	23
På historisk mark – från stenålder till vikingatid	24
EKENBERGSTIDEN 1951–1975	
Nyköping får en golfklubb	30
Axplock 1951–2011	34
FRAMÅTBlickAR	
Åt kunden efter kundens behov	40
Lite statistik	42
Efterord	43

© Årila Golf AB (publ)

Research: Marianne och Arne Johansson,
Christina Hörnfeldt, Mats Ödman

Text (om annat ej anges), grafisk form
och layout: Mats Ödman, MediaCraft

Information AB

Tryck: Dahlströms Tryckeri, Nyköping 2011

Förord

När initiativtagarna till Nyköpings Golfklubb 1951 började sin resa fanns en dröm om flera hundra medlemmar och en golfbana med 18 hål. I dag, 60 år senare, spelar vi på två fina 18-hålsbanor och vi äger en anläggning att vara stolta över. Snart har vi 2000 medlemmar.

Det är en utveckling som ger anledning att med stor tacksamhet påminna om alla ideella krafter i vår klubb som genom åren har kämpat för klubbens bästa och för golfens värdegrund. Tack vare dessa insatser har vi en anläggning som herrarna på 1950-talet på sin höjd kunde drömma om. Tänk så många golfbollar som måste ha slagits genom alla dessa 60 år! Hur många skratt, suckar, och en och annan svordom, har inte passerat – och hur många nya vänner har vi inte fått tack vare denna härliga sport!

Tillsammans är det vårt ansvar att förvalta och utveckla idrottsverksamheten och anläggningen på bästa sätt och se till att de som läser om klubben vid nästa stora jubileum får summerat hur mycket positivt som har hänt sedan 2011. Vi hoppas att denna jubileumsskrift ska utöka dina kunskaper om vår klubb och inspirera till insatser som gör att vår klubb låter tala om sig i golfsammanhang också i framtiden.

Nyköping den 3 juli 2011



Bernt Karlsson
Ordförande



Gary Cosford
Klubbchef/Vd

EN PLATS ATT NJUTA

1976–2011



LITE STATISTIK

Vid ingången av 2009 var 497 golfklubbar registrerade hos Svenska Golf förbundet. Av dessa hade 37 inga färdiga golfhål (eller färre än nio hål), 99 klubbar hade nio hål, 280 klubbar hade 18 hål, 58 av golfklubbarna hade 27 hål och 23 klubbar hade 36 hål eller mer.

Äldst av golfklubbarna i Sverige är Göteborgs GK (Hovås), som bildades 1 januari 1902. Två år senare stiftades Stockholms GK och 1905 Carlskrona GK. När Nyköpings Golfklubb registrerades den 25 juli 1951 fanns det 38 klubbar och knappt 7 000 golfspelare i vårt land.

Den stora anstormningen skedde åren 1980 till 2000. Då bildades inte mindre än 244 nya golfklubbar och antalet utövare ökade från 88 400 till 477 000. Sverige är ett av de golfstämaste länderna i världen. Toppnoteringen kom 2004 med 604 466 medlemmar. Mellan åren 2005 och 2009 minskade antalet medlemmar i Sveriges golfklubbar med 56 489 stycken till 547 977.

EN KLUBB I TIDEN

När vi skriver 2011 kan Nyköpings Golfklubb stoltsera med två lovordade och välbesökta 18-hålsbanor, en korthålsbana, drivingrange, stort övningsområde, golfrestaurang samt en av Sveriges största och mer välsorterade golfshopar. På senare år har anläggningen moderniserats på flera punkter (tillbyggt kansli, uppfräschad restaurang, renoverade dusch- och toalettutrymmen, ny maskinhall, utökad parkering, nya bagvagnar och mycket mer) till stor glädje för medlemmar och gäster. Ett ständigt pågående förbättringsarbete har skapat banor som låter tala om sig.

Det är ett fint facit efter 60 år som golfklubb och en imponerande utveckling från våren 1950 då några prominenta Nyköpingsbor väckte frågan om en golfbana i Nyköping. Matriklarna för Nyköpings Golfklubb från 1951 och fram till 1973 upptas av idel disponenter, läkare, tandläkare, advokater, ingenjörer, köpmän, et cetera. Här och var skymtar dock en "Herr". Kvinnliga golfspelare är för det mesta fruar, och barn och ungdomar är studerande. Att kalla golfen för en "överklassport" var kanske ingen överdrift fram till det stora genombrottet i början av 1980-talet, om än inte alltid rättvist. På den tiden fanns för övrigt endast ett trettiotal golfbanor i landet, så Nyköping var tidigt ute.

Från lån till aktier

Medlemskap i dagens Nyköpings GK förutsätter aktieinnehav i bolaget Årila Golf AB, som äger marken, anläggningarna och maskinparken. Denna nyordning infördes verksamhetsåret 2010 och innebar en radikal förändring av klubbens ekonomi. Borta är den traditionella finansieringen där den som ville bli medlem betalade en inträdesavgift i form av ett lån till klubben, pengar som återbetalades vid utträde.

Övergången till aktier var nödvändig. Den så kallade golfboomen hade klingat av och antalet medlemmar minskade i landets klubbar, med några få undantag. Varje medlem som utträdde tärde på klubbens kassaflöde och likviditet. Till sist blev situationen alarmerande och klubben hotades av offentlig rekonstruktion med risk att medlemmarna kunde förlora större delen av insatt kapital (som var 30 000 kronor från och med 2002). Andra golfklubbar har inte klarat situationen lika bra, utan tvingats till rekonstruktion och i värsta fall konkurs. >>>



Foto: Mats Ödman

Västra banans hål 2 under Sörmlands Sparbank Open Pro-Am 2009. Till vänster Mats Hallberg, till höger Hans-Olof Ebbesson, regionchef för Sörmlands Sparbank i Nyköping. Dan Nilsson från KWD Group svingar klubban.



Den som sålde eller överlät en av sina två aktier till en ny medlem under 2010 deltog i en tävling med fina priser. Florenze Klinteskog vann en resa till Italien.



Nya interiören i klubbhuset (2010) är en av flera välkomna förbättringar. Hit hör också renoverade omklädningsrum, trädäck med markis och vindskydd utanför restaurangen. Nya informativa teeskyltar på samtliga håll sattes upp 2007.

» Varje fullvärdig medlem erhöll vardera två aktier i Ärila Golf AB till ett nominellt värde av 15 000 kronor styck. Inför säsongen 2011 såldes aktien för cirka 5 000 kronor, men förhoppningen är naturligtvis att värdet ska öka betydligt i framtiden. Aktien representerar en faktisk andel i anläggningen och allt som hör hit. Detta till skillnad från andra lösningar med exempelvis spelrätter, som är vanligt i de fall då klubben inte äger marken som golfbanan ligger på.

Beslut om 18 nya håll

Spelåret 2001 hade klubben 1260 medlemmar och 650 personer stod i kö. Tillströmningen av nya medlemmar och ett ökat antal greenfeegäster under hela 1990-talet gjorde det allt svårare att komma ut på banan, särskilt på helgerna och rondtiderna blev oacceptabelt långa. Dessutom tog den för ekonomin så viktiga företagsgolfsin beskärda del av utrymmet.

Redan på årsmötet 1990 hade styrelsen lagt fram ett förslag om att bygga ut med nio håll. Det förslaget avsågs dock. Frågan om en utbyggnad blev så småningom akut och planer på att förhandla med Nyköpings kommun om mark för att bygga ytterligare nio eller arton håll presenterades på ett medlemsmöte den 6 november 2000. Året efter fanns ett färdigt förslag som lades fram vid ett extra årsmöte den 29 november. Förslaget presenterades i en särskild folder (Vision Ärila) och innefattade utbyggnad med 18 håll, om- och tillbyggnad av befintliga byggnader och ett nytt reningsverk till en sammanlagd investeringskostnad av 30,9 miljoner kronor.

Mötet skulle dessutom uppdraga åt styrelsen att till det ordinarie årsmötet våren 2002 utreda en övergång från medlemslån till spelrätter samt undersöka möjligheterna att bilda ett aktieföretag ”för drift och underhåll av golfbana och klubbhus samt därtill hörande verksamhet”. I förutsättningarna för den ekonomiska kalkylen ingick att uttaxera 10 000 kronor från befintliga medlemmar och att höja medlemslån för nya medlemmar från 17 000 kronor till 30 000 kronor.

”Ett nej innebär sannolikt att det kommer att dröja många år innan en utbyggnad åter kan bli aktuell”, avslutade styrelsen sitt förslag. Motförslaget var att endast rusta upp befintliga byggningar och bana samt bygga ett nytt reningsverk. Det skulle bli billigare för klubben och för medlemmarna, men inte lösa problemet med dålig tillgänglighet och långa rondtider. Mötet biföll styrelsens förslag med stor majoritet.

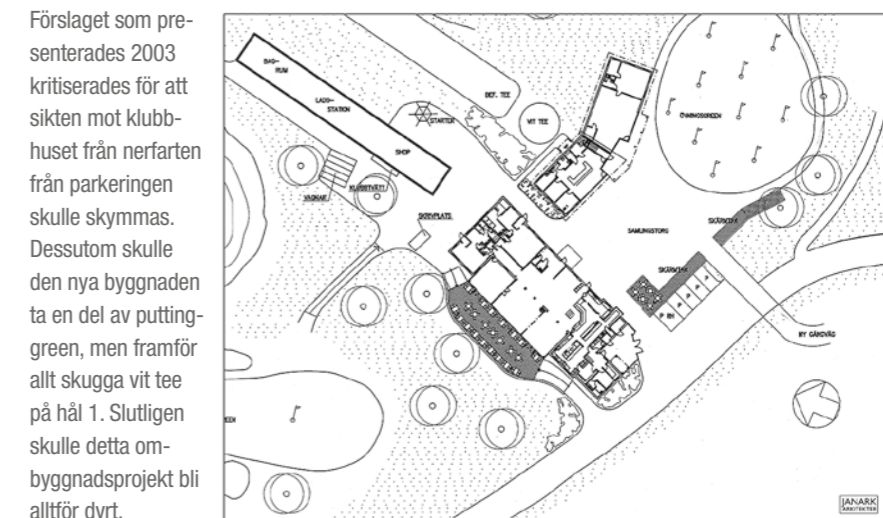
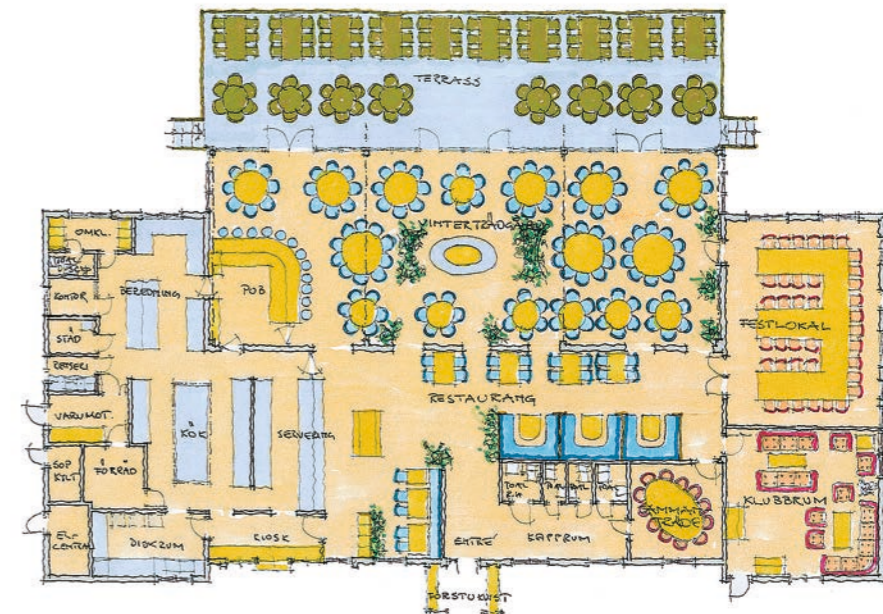
I det ursprungliga förslaget till utbyggnad med 18 håll ingick omfattande förändringar av klubbhuset, kansliet och shopen. Skissen till höger visar ett av förslagen till ny utformning av klubbhuset. Enligt samma förslag skulle kansliet inhysas i en tillbyggnad ihop med shopen och med passage till driving-rangen emellan. Frågan sköts på framtiden.

Våren 2003 presenterades ett nytt förslag med kansli i en helt ny byggnad strax intill nuvarande puttinggreen. Också detta förslag skulle bli för dyrt.

År 2011 har vi kvar det ursprungliga klubbhuset, men ordentligt uppräskat och kansliet har byggts ut (2006/07) och har blivit mer funktionellt och välkommande med entrén riktad mot den öppna platsen framför klubbhuset. Samtidigt stensattes detta område och nya hänvisnings- och informations-skyltar sattes upp.



År 2005 återtog klubben sitt ursprungliga namn och fick ett nytt klubbmärke, som togs fram av Tinget Marknadskommunikation.



Förslaget som presenterades 2003 kritiserades för att sikten mot klubbhuset från nerfarten från parkeringen skulle skymmas. Dessutom skulle den nya byggnaden ta en del av puttinggreen, men framför allt skugga vit tee på håll 1. Slutligen skulle detta ombyggnadsprojekt bli alltför dyrt.



Runo Wiklund arbetade som greenkeeper 1989–2005. Han efterträddes av Jan Lundell. Från och med 2008 är Magnus Koinberg Head Greenkeeper.



Emil Karlsson drev Emils Kök åren 2006–2009 och serverade uppskattade lunchbufféer.

En banarkitekt och en projektledare



Foto: Mats Ödman

Inför utbyggnaden skapades en projektorganisation som leddes av Ralph Lidberg med gedigen erfarenhet av projektledning inom näringslivet. Ett av delprojekten var just banprojekteringen och den leddes av Ronnie Salomonsson. Tillsammans med banarkitekten Sune Linde (till vänster i bild) var det hans ansvar att effektuera beslutet om 18 nya hål. Här ses de två tillsammans den 16 augusti 2002 på det som i dag är Östra banans hål 14.

Ett golfhål växer fram, 2002–2005



Foton: Mats Ödman

Hål 16 på Östra banan ligger till största delen på tidigare bördig åkermark. I fonden på bild 1 (2002-07-01) står timotejen hög och tät och där tee kommer att anläggas har skogen fällts. På bild 2 (2002-10-29) har grävts ur för den stora dammen framför greenområdet. Vegetationen som sticker fram längst till vänster är samma dunge som syns mitt i bild 1. På bild 3 (2003-07-13) är fairwaygräset på väg upp och tee har såtts. Stenplockningen återstår och gjordes manuellt den 27 september 2003. Bild 4 (2005-06-27): Klart för spel. Detta är ett magnifikt golfhål (472 meter från gul tee, par 5) med möjlighet för den djärve att slå över dammen för att nå green på två slag.

INVIGNING MED KUNGLIG GLANS

Efter åtta månaders förberedelser var det så äntligen dags för invigningsceremoni, tävlingar och festligheter. Den 1 juli 2005 klockan 13.45 klippte HKH prinsessan Birgitta det blågula bandet och kunde förklara den nya 36-hålsanläggningen för invigd. Vid sin sida hade hon kommunalrådet Göran Forsberg, som invigningstalade, och tevesportens Christer Ulfbåge, som agerade konferencier. Sune Linde, klubbens nestor och tillika banarkitekt för de nya hålen, hade fått hedersuppdraget att slå invigningsslaget. Det gjorde han också när den nya 18-hålsbanan invigdes 1976. Nu överlät han dock med ålderns rätt uppdraget till Mats Hallberg, som skickade iväg bollen spikrakt och med full kraft. Nyköpings GK hade därmed med besked etablerat sig som regionens ledande golfanläggning.



Från vänster: Mats Hallberg, Sune Linde, ordförande Klas Engdahl, HKH prinsessan Birgitta, kommunalrådet Göran Forsberg samt tevesportens Christer Ulfbåge. Foto: Mats Ödman.



Foto: Gunnel Thunström

Invigningsdagen spelades Ladies Rose Bowl, en tävling som instiftades år 1994 av vår pro Alan Harris. Skålen är ständigt vandrande och segrande dam (högst poäng oavsett klass) får sitt namn ingraverat. Vann gjorde Catarina Flodberg. Traditionenligt bjöd Alan på champagne, mat och färsk jordgubbar. Första inteckningen har Ann Malmskog.

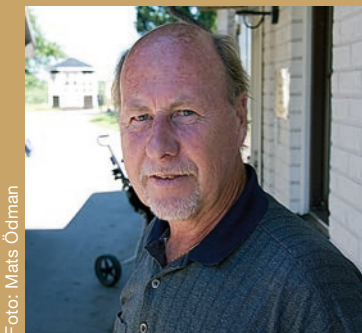


Foto: Mats Ödman

"Vi har fått två mästerskapsbanor med olika karaktär. Det är jag himla glad för", tyckte klubbmedlemmen Ingvar Carlsson, hcp 3,6.



Invigningsdagen bjöd på ytterligare en premiär, AIDS-golfsen. Bakom denna välgörenhetstävling står Läkare Mot Aids Forskningsfond. Primus motor är skolöverläkaren i Solna, Sophie Ekman, tillika medlem i klubben. Här ses hon omgiven av ishockeylegendaren Sven Tumba och HKH prinsessan Birgitta. På bild är också Sydkoreas ambassadör Young-Jo Jung och Elon Ekman.



Europamästaren i long drive, Marcus Edblad, höll clinic och slog första slaget i AIDS-golfsen. Bollen nådde nästan ettans green ungefär 340 meter bort...



Foton: Mats Ödman

I samband med invigningen instiftades en ny tävling: Sune Lindes Pokal. Tävlingen spelas över 36 hål brutto och från backtee.



Ett uppskattat inslag under den efterföljande lunchen var när ambassadörerna från Japan, Egypten, Sydkorea, Serbien-Montenegro, Venezuela, Nicaragua och Makedonien med fruar sjöng på klingande svenska till eget ackompanjemang.

GOLF
Lust
www.golflust.se

Hösten 2006 tog klubbchef Gary Cosford initiativ till ett samarbete mellan golfklubbarna i närområdet samt hotell- och turistnäringen. Syftet var att lyfta fram regionen som en attraktiv golfdestination – inte minst för golfare från andra länder. I samarbetet ingår också flera av vår klubbs samarbetspartners och kommunerna Nyköping, Oxelösund och Norrköping.

Go4Golf
www.go4golf.se

Ett annat av klubbchefens initiativ är Go4Golf, också det ett samarbete mellan flera klubbar i regionen, främst för att skapa mervärden för klubbarnas medlemmar, exempelvis reducerad greenfee. Detta samarbete inleddes 2008. Samtidigt instiftades den populära tävlingen Go4Golf Mixed Tour med final under hösten och ett påkostat prisbord

GOLF PÅ LEK OCH ALLVAR

Även om tillströmningen av medlemmar har avstannat under senare år, så spelas det minst lika mycket golf som tidigare. En av de verkligt stora begivenheterna under säsongen, och har varit så under en lång följd av år, är herrarnas onsdagsgolf. Det finns ingen annan klubbävling i landet som har så många deltagare vecka efter vecka. I snitt har onsdagsgolven samlat omkring 150 deltagare fördelade på starttider klockan 8–18. Rekordmånga deltagare i onsdagsgolven, hela 370 herrar, hade klubben i samband med invigningen av de 18 nya hålen 2005, men då behövde båda banorna tas i anspråk. Årilaveckan med olika tävlingar och spelformer är en annan populär och återkommande aktivitet som samlar många medlemmar. Den aktiviteten går tillbaka till 1978 och intierades av makarna Berit och Bengt Krönby.

Till den mer allvarsamma sidan av golfen hör klubbens elitverksamhet, med seriespel för såväl juniorer som dam- och herrlag. Redan i början av 1990-talet spelade Ärilas damlag i högsta divisionen och deltog på Lag-SM. Det gjorde man också 2010. Nyköpings GK har skördat stora framgångar, särskilt på juniorsidan, tack vare en ambitiös och framåtsyftande ungdomsverksamhet med bland andra Francis Mola i spetsen. Mola är också drivande kraft i klubbens golfprojekt för invandringdomar. Projektet startade 2005 och har rönt uppmärksamhet på riksnivå.

Viktig för klubben, både ekonomiskt och PR-mässigt, är företagsgolven och de stora riksfinaler som stora organisationer och företag lägger hos Nyköpings GK. På senare år kan nämnas den så kallade minitouren, som samlar toppen av svensk golfelit. De fyra år som tävlingen har spelats på Nyköpings GK sedan 2007 har ovanligt många spelare med plus-hcp ställt upp och vid den senaste, Sörmlands Sparbank Open 2010, sattes nytt banrekord med 65 slag. Exempel på andra prestigefyllda tävlingar att nämna är RM Far och Son 1994, RM Äkta Makar 2007, Posten SM 2008, SPF Riksgolven 2009, Veterinärsmästerskapen och ICA Golf 2010.

Ett speciellt trevligt och uppskattat inslag i golfverksamheten var evenemanget Rologicare Golf 2007 (ett samarbete mellan Nyköpings GK och eventföretaget Rologicare), där svensk-amerikanen Peter Jöhncke bjöd på makalösa ”klubbkonster”. Ett par hundra åskådare hade samlats på drivingrangen för att se showen.



Foto: Gunnel Thunström

Vårt framgångsrika damlag 2010. I bakre raden syns från vänster: Malin Lundqvist, Therese Bergvall, Malin Landehag (pro på klubben sedan 2010) och Alexandra Lennartsson. Främre raden: Maria Jonsson (pro på klubben sedan 2006) och Anna Erixon.



Foto: Mats Ödman

Klubbens egen tourveteran och affischnamn, Mats Hallberg, tillhör fortfarande elitskiktet i Sverige. Här är han nära att sänka en chip på Västra banans hål 2 under Sörmland Sparbank Open 2009. Mats är klubbmästerskapets okrönte kung.



Foto: Francis Mola

2005 startade Francis Mola (vid pilen) ett golfprojekt för att underlätta för invandringdomar att bli integrerade i samhället. Ett annat ungdomsprojekt drivs av klubbens pro Maria Jonsson. Sedan 2007 har hon med stor framgång åkt runt i skolorna och låtit ungdomarna prova på golf.



Foto: Mats Ödman

Lars Reinholdsson testar att svinga med en av showaren Peter Jöhnckes specialdrivar (och får samtidigt en dusch från en vattenpistol) under Rologicare Golf-dagen den 8 augusti 2007.

”Det är min förhoppning att Nyköpings Golfklubb snart ska kunna spela på en 18-hålsbana – och att golfspporten snabbt skall utvecklas till en sport för oss alla.”

Mats Lemne, landshövding i Södermanlands län 1970–1980. Ur 1971 års matrikel.



Nya klubbmärket 1976, ritat av Palle Thalén: ”Jag minns att många ifrågasatte vikingaskeppet, men för mig kändes det naturligt att ta fasta på platsen där banan ligger, som ju rymmer en del lämningar från vikingatiden – och äldre än så. Jag minns också att det var ganska heta diskussioner om namnet på klubben. Ett namn som Svanvik fanns med i förslagen. Detta beroende på att på 900–1000 talet hette platsen där banan ligger just Svanvik.”

NY PLATS, NY BANA, NYTT NAMN

Den niohålsbana som hade invigts 1954 i området öster om Nyköping som heter Ekensberg blev med åren för liten och omodern, trots dubbla utslag på samtliga hål. Vid mitten av 1960-talet hittade Bo Berg (som blev klubbens ordförande 1967) det område som kom att bli platsen för den nuvarande banan. Hans Stenke och Gustav Lindblad drev sedan frågan med Nyköpings kommun. En anhållan om planläggning för en golfbana på platsen lämnades in 1966 och den 17 januari 1973 tillstyrkte kommunstyrelsens arbetsutskott att det tilltänkta området uppläts med tomträtt. Marken brukades av arrendatorn på Årila gård, som för övrigt ägdes av Nyköpings kommun. Arrendatorn kompengades med annan mark. Nyköpings Golfklubb stod inför sin första verkligt stora förändring.

Trots att den blivande banan till största delen skulle anläggas på prima åkermark behövde en hel del vegetation röjas för de nya hålen. Dessutom fanns fornlämningar i området att ta hänsyn till. Banarkitekt var Nils Sköld (1907-1983), men på grund av en svår fotskada kom mycket av det fortsatta arbetet med banan att övertas av Sune Linde, medlem i Nyköpings GK sedan början av 1950-talet och banchef då det begav sig. Linde kom sedermera att bli en av vårt lands främsta golfbanarkitekter. Det var också Sune Linde som fick äran att slå premiärslaget den 14 maj 1976. Officiell invigning med tävling skedde den 29 augusti. Samtidigt passade klubben på att byta namn till Årila Golfklubb, Nyköping och Oxelösund (bland annat för att många medlemmar var från Oxelösund).

Den nya golfbanan lovordades av alla för sin layout och sågs som en mästerskapsbana. Banan var för övrigt den första i Sverige som hade bevattning på samtliga hål redan från början. Kännetecknande var stora grästeer och stora greener sådda med krypven. Det sägs att det skottiska lag som deltog i SISM 1980 på Nyköpings GK överraskades av att finna så fina greener utanför Skottland! Banrekordet på 66 slag sattes av Jan Rube från Mölle GK under SAAB-Cup 1977, en återkommande stortävling. Det skulle dröja ända till 2010 innan det banrekordet slogs. Visserligen med endast hälften av hålen från den ursprungliga banan, men med samma banarkitekt bakom layouten. Rekordhållaren heter Alexander Björk från Växjö GK och det nya banrekordet på 65 slag sattes under Sörmlands Sparbank Cup 2010.



Besiktning på plats framför blivande hål 9.



Klubbhuset 1974/75



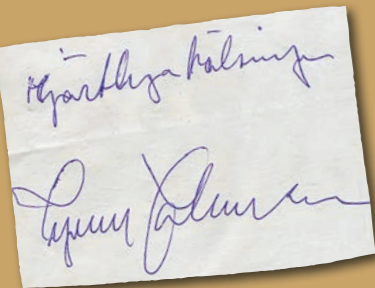
Stenplockning på hål 9 (numera Östra banan). Här ses bland annat Kerstin Magnusson (till vänster) och längst till höger Karin Linde samt Birger Magnusson.



Helstekt gris med tilltugg blev en god belöning efter dagens slit!

S-PGA, Svenska Professional Golfers Association, initierade 1977 en Pro-Am tävling där klubbarna runt om i landet möttes med fyrmannalag (en av spelarna skulle vara professionell). Från Nyköping kom amatörerna Per Borggren, Anders Nordqvist och Palle Thalén samt klubbens instruktör, Kenneth Nilsson. Laget var starkt och hade chans på seger i riksfinalen på Ärila GK, men stannade tvåa efter Halmstads GK.

Samma år avgjordes SPGA-mästerskapet över 72 hål på Ärilabanen. Vann på 291 slag gjorde Hans Hedjersson, Wermdö GK. Ärila GK:s instruktör Kenneth Nilsson hade en mindre bra dag och slutade på plats 27. Banan fick toppbetyg av spelarna.



Hälsningar från världsmästaren i tungvikt, Ingemar "Ingo" Johansson från den officiella invigningen den 29 augusti 1976.

PREMIÄRSLAG OCH GOLFFEST

Första slaget på den nya 18-hålsbanan slogs av Sune Linde den 14 maj 1976. Redan två dagar senare gick startskottet för den första tävlingen, en speciell poängbogey. Segrade gjorde Bo Svensson, som därmed blev den förste att vinna en tävling på den nya banan och under ett nytt klubbnamn.

Tidigare, på självaste valborgsmässoafton, hade det varit inofficiell invigning av det nya klubbhuset. Värda att särskilt nämnas för sina insatser är trion Karin Linde, Palle Thalén och Tom Linder, som alla hade dragit ett tungt lass med det nya klubbhuset. Karin Linde ansvarade exempelvis för såväl färgsättning som planering av köket och ordnade sponsorer. Själva bygget skissades av Palle Thalén och Tom Linder var med och röjde ute på banan och hjälpte till när klubbhuset skulle uppföras. Invigningen blev också premiär för krögarparet Elisabeth och Fredrich Voigt, som bjöd på drink, lax rosé, kuvertbröd, vin och kaffe. Allt till det facila priset av 30 kronor per person. Efteråt blev det majbrasa med dans – så länge någon orkade.

Den 29 augusti skedde den officiella invigningen. Då fick dåvarande ordföranden i Svenska Golfbundet, Gunnar Arenander, äran att slå ut den första bollen, förgylld och på fögylld peg. Därefter blev det tävling med åtskilliga såväl kända som okända ansikten, bland annat Ingemar Johansson, Lasse Åberg, sångartisten Gunwer Bergkvist och tennislegendaren Ulf Schmidt.

Klubbens ordförande Gustav Lindblad håller tal och utbringar en skål i champagne medan Sune Linde gör sig beredd att slå premiärslaget. Äntligen hade klubben fått en kostym som passade såväl medlemsantalet som de sportsliga ambitionerna. Foto: Johan Fenger-Krog.



10 **Sport**

Äntligen är banan vid Ärila klar! Sune Linde fick slå första slaget

Första bollen vid Ärila. Sune Linde slår ett snörrigt utslagslag. Bo Kuhlmann, Tom Linder, Lasse Nyman, Gustav Lindblad, Jan Fenger-Krook och Anders Engdahl är åsyna vittnen.

— Vilken härlig dag. Du kan inte ana hur skönt det känns... Gustav Lindblad gick omkring och myste. Och det hade Ärila Golfklubbens ordförande all anledning till. Den nya fina anläggningen ut vid Ärila står helt klar.

— Åtta man stark var den trupp som invigningsgästade på Ärila golfbana — en av Skandinavien yppersta engliga experterna. PFA-kommissionen Johan Fenger-Krook, Boose Kuhlman, Lasse Nyman och Leif Johansson gav alla för att ge sju-gubbarna en härlig match...

Första egentliga tävlingen på den nya banan hölls på söndag, då drygt 200 av klubbens medlemmar samlades på g a de dåliga aprilväder men det är inget att göra åt. Skönt att vi äntligen kan börja spela, säger Sune Linde, och sveper i väg bollen så den går som en kula nedför skogsbrödet.

Mycket har skrivits om den nya golfbanan ut vid Ärila. Något finns det emellertid anledning att upprepa. Arbeten för området är 60 hektar. Klubben har 650 medlemmar och de festa av dem har på ett eller annat sätt hjälpt till. Beredningsarbetena genom AMS hade man dock inte kunnat sluta. Uppställningsplaneringen har varit en viktig del i arbetet. — Vi vill ha längre tid på en gång men det gick inte, säger Gustav Lindblad.

Omfattande jobb
Klubbens medlemmar har lagt ned ett omfattande frivilligt arbete med stenröjning och mycket annat. I runt tal lade den frivilliga arbetsinsatsen uppskattas till 200 000 kronor. Klubben har 650 medlemmar och de festa av dem har på ett eller annat sätt hjälpt till. Beredningsarbetena genom AMS hade man dock inte kunnat sluta. Uppställningsplaneringen har varit en viktig del i arbetet. — Vi vill ha längre tid på en gång men det gick inte, säger Gustav Lindblad.

Kan Trosa försvara sin fina placering?
Trosa IF, som hittills spelat i medvind i sin come back i div IV-fotbollen med tre avgjorda och en vinnare match och med en

et bra av Anders, som försvare är en mycket duktig golfare, men han har liksom själv sått mitt upp i första rund arrangeringslaget. Och det är inte bra för golfklubben det.

Lasse Nyman, en av dem som arbetat mest med invigningen, överlämnade till tävlingsledningen ett skenkort, som hette daga. 37 poäng och Lasse från Årila var tvåa. O J. Böhler (spelt) kom trea med samma poäng som Lasse Nyman, som sålde sina runda.

Göte Johansson och Ärila GK blev fyra. Och femma Cla Malmström och Ärila GK blev femma. Både Årila och Ärila GK blev femma. Både Årila och Ärila GK blev femma. Både Årila och Ärila GK blev femma.

— Men vad gör det. Nu är det klart så vi kan börja spela, säger arbetssyrans Tom Linder.

Gustav Lindblad, Anders Engdahl och Sune Linde nickar instämmande. De är lyckliga som barn på julfot. Det måste vara något visst med golf...

Storslaget område
Ja, den nya anläggningen likasom den förmåliga klubbbyggnaden är toppen. Området är ju också storslaget och naturad. Det verkliga grovjobbet är över, men det kommer alltid att finnas arbete på en sån här stor anläggning. Tänka sig att 230 ton sten körts bort och att arbetstimmarna under två år uppgått till 3 200. Ja, då framgår det ganska klart med vilken nöds och stort besvär av anläggningen kommit till.

— Men vad gör det. Nu är det klart så vi kan börja spela, säger arbetssyrans Tom Linder.

Gustav Lindblad, Anders Engdahl och Sune Linde nickar instämmande. De är lyckliga som barn på julfot. Det måste vara något visst med golf...

Missgynnad sport
— Golfspuren är emellertid klart missgynnad med andag i jämförelse med andra idrotter, konstaterar Anders Engdahl. Inom Ärila GK har vi en balansräkning på 2-3 miljoner om året — det finns ingen klubb inom kommunen som ens kommer i närheten av dessa siffror. Men bidragsmässigt är vi missgynnade. Ett skattebidrag på 3 000 kr är det enda vi fått i år...

Gustav Lindblad, 63, ordförande sedan 1972, Anders Engdahl, 36, sekreterare och medlem i NGK Ärila sedan 1968, Tom Linder, 40, medlem i klubben sedan 1962 och i styrelsen sedan 1966, samt Sune Linde, 30, som kom med i NGK redan 1962 och vid daktliga tillfällen haft styrelsejobb, är den kvartett som håller i tridarna när det gäller tillkomsten av den nya banan.

FOTBOLL ROSVALLA
Allv. reservlagsserien i kväll kl. 19.00
AIK — BISSARNA

vänliga Domus

Anders Engdahl slog kändisar och proffs



"Bussen" Friberg, sprattelpolaren, slår i sig men han hade inte någon större lycka med sig. Han på 21:e plats.

ANDERS ENGDALH, sekreterare i Ärila GK, är en lille man som slår det. Han håller i kändisar och halvgjorda till Ärila invigningen. Götternas dag. Och så går han själv och vinner...

Starkt gärt och rullig för den eldajalen i Ärila. 30 poäng är mycket.

— Turbjörn Johansson, anlätningspolit, som dock inte är en bra spelare, runda tillkännagivning med Palle Thalén, Sture Johansson och Palle Schölin, i samma bolla.

Mått Ärila, Ärila GK:s sju omgångar, drog med mest applåder på invigningsdagen efter invigningen. Han kom nämligen 7:a på sin 34 poäng. Och konkurrerans, politiskt styrelse, det sprattlar 11-årige Mats. Vid månde bliva...

Spel om Ärila invigning Tom Linder. Tom hade sina 20 poäng efter sin kl, som sedan tränade till sig för Tom.

Jan Wachtmeister, Lasse Åberg, Åke Larsson och Hans-Åke Högberg bra framme efter de första runda. Åke Larsson, som till de tillhöra. Värmen och den sista rundans avläggning. Det blev för mycket för många...

Förstigt med en hemmasäger i seriefot. Det var en populär vinnare. Det tydde handläggningarna för Anders Engdahl blev fram och hälsade priset vid det värföta proffs.

Ärila hedersvittnande. Percy Thoms delade ut orden.

FOTBOLL ROSVALLA
Allv. reservlagsserien i kväll kl. 19.00
AIK — BISSARNA

vänliga Domus

Självlklart uppmärksammades invigningen av den nya golfbanan av lokalpressen med stort uppslagna artiklar som innehöll intervjuer, referat och bakgrundsinformation.

Saab-Cup (tidigare SN-Cupen, SAAB-ANA-cupen) spelades första gången på Ekensbergsbanan 1959 och var en tävling som lockade elitspelare från hela landet. Förste man att vinna blev Bertil Lindh från Södertälje GK. Rune Jonstam var den förste Nyköpingsspelare som tog hem segern. Det gjorde han 1960. Två år senare var det Sune Lindes tur att stå överst på prispallen. Sista gången SAAB-Cup spelades var 1983. Då vann Ove Sellberg från Team SAAB.

1979 presenterade sig Mats Hallberg för första gången på allvar genom att vinna Sunlight Cup, en stor tävling med 70 deltagare på Ärila GK.

1979 firade Svenska Golfklubben 75-årsjubileum och arrangerade en riksomfattande tävling för att fira detta. Segrarna skulle få åka till Florida och spela Prins Bertils Pokal. Ärila GK vann sin grupp och efter en uttagningstävling blev det Nyköpings-spelarna Brita Windahl, Bertil Andersson (A-klassen) och Hans Christensson (B-klassen) som fick resa.

TRE STORTÄVLINGAR

Den nya 18-hålsbanan fick utomordentligt goda omdömen av de elitspelare som först kom hit. Allmänt pratades i termer av mästerskapsbana. Det fick Svenska Golfklubben att erbjuda Ärila GK Nyköping och Oxelösund (som klubben nu hette efter namnbytet på årsmötet i februari 1976) att stå som värd för en SM-tävling. Klokt nog avbjöd styrelsen erbjudandet med hänvisning till att golfbanan inte var tillräckligt etablerad. Men icke förty så höll de nya hålen mycket hög klass och som nämnts lade S-PGA (Svenska Professional Golfers Association) finalen i sin Pro-Am-tävling här 1977. Man höll också sitt mästerskap här samma år.

SISM 1980

Den stora prövningen kom 1980, då klubben stod värd för Svenska Internationella Slagmästerskapet (SISM). I denna tävling ställde 13 lag upp från elva nationer (Italien och Sverige hade två lag vardera). Tävlingen gick över 72 hål individuellt och 36 hål i lagspelet. Klubben bestod provet med glans. Det stora namnet i Sverige vid den här tiden var Jan Rube från Mölle GK. Det var också han som vann. Rube var ingen ny bekanskap för klubben; han hade vunnit SAAB-Cup både 1977 och 1978 och höll banrekordet med 66 slag. Han vann dessutom samma tävling 1980.

SGF:s jubileumstävling 1984

Aldrig har väl så många berömda golfspelare och kändisar besökt klubben som när Svenska Golfklubben lät Ärila GK stå som värd för finalspelet i förbundets jubileumstävling. Arrangör var Saab Scania, som hade lyckats samla ett stort antal spelare av världsklass: Sam Torrance, Eamon Darcy och Ron Rafferty, där fanns Tom Sieckman, Paul Way, och Charlotte Montgomery, liksom Team SAAB:s Krister Kinell, Magnus Persson och Ove Sellberg samt de svenska landslagen på herr- och damsidan. Jubileumstävlingen var en partävling som spelades runt om i landet under juni månad. De tolv bästa paren gick vidare till Ärilafinalen den 3 juli.

European Senior Ladies Team Championship 1997

Efter mer än ett års förberedelser kunde startskottet gå för den största tävling som klubben hittills härbärgerat: European Senior Ladies Team Championship, den 2 september 1997. I tävlingen deltog 130 tävlande från 14 länder. Samtidigt spelades Ma-

risa Sgaravatti Trophy, en tävling för damer med något högre hcp. Segrade gjorde engelskorna, som vann före Sverige, Tyskland och Italien. I Marisa Sgaravatti Trophy vann Frankrike, före Spanien, Schweiz, Italien och Sverige.

Svenska Golfklubbens ordförande Ulf Laurin och generalsekreterare Bo Wickberg fanns på plats och mängder av frivilliga ställde upp som funktionärer ute på banan, i sekretariatet och i transportapparaten. Speaker var språkkunnige Nils Bridal. Tävlingen blev en stor PR-framgång för klubben och visade övertygande att klubben var vuxen riktigt stora evenemang.



Uppställning inför prisutdelningen i European Senior Ladies Team Championship 1997.



Foton: Barbro Andersson

Krister Kinell, SGF:s jubileumstävling 1984.



En stor publik följde SISM 1980 (Svenska Internationella Slagmästerskapet).

”När jag får ett antal hektar att arbeta med vill jag skapa en bana som är naturskön, väl följer och anpassas i den befintliga miljön och som är rolig att spela för alla kategorier av spelare.”

Sune Linde



Foto: Mats Olman

Sune Linde på Västra banans blivande hål 8 klockan 14.35 den 13 juli 2003.

SUNE LINDE – BANARKITEKT

Det finns en person i Nyköpings Golfklubb vars betydelse för klubben inte kan över-skattas: Sune Linde. Det var han som utformade de första 18 hålen på marken vid Årila gård och han har fortlöpande förbättrat banan. Det är också han som har ritat de nya 18 hålen. När första banan stod klar 1976 och hade välkomnat svensk och utländsk golfelit i några stora tävlingar var omdömet översvallande positivt och Sune fick med rätta stor uppmärksamhet. År 1984 lade han arbetet som tandtekniker på hyllan för att i stället arbeta som banarkitekt på heltid. Med åren har det blivit många golfbanor, hela 45 stycken – och avsevärt fler där han på ett eller annat sätt varit inblandad. En av hans mer spektakulära banor är Björklidens GK:s niohålsbana i Björkliden; 2005 utsåg tidningen Golf World Magazine banan till en av världens 100 mest spektakulära.

Sunes karriär som golfbanarkitekt började något abrupt. I början av 1970-talet var han ordförande i bankkommittén och fick oväntat ta över projekteringen av den nya banan sedan den anlitade banarkitekten Nils Sköld drabbats av en allvarlig fotskada. Sköld hade lagt ut riktlinjerna för samtliga hål, men då klubben inte fick tillgång till marken väster om bäcken (mellan nuvarande hål 14 och 15 på Västrabanen) i tid fick tolv av hålen på östra sidan ritas om för att bygget skulle kunna börja som planerat. Kommunen var byggherre och arbetena utfördes som ett AMS-projekt. De 18 nya hål som invigdes 2005 bär helt Sune Lindes signum. Med det uppdraget sattes punkt för en mycket framgångsrik karriär som golfbanarkitekt.

Själv skattar Sune de 18 första hålen högst, men är ändå mycket nöjd med de sista 18 hålen. I hans banfilosofi, berättar han, ligger att det ska finnas åtminstone ett hål som man inte glömmer i första taget. Ett sådant är Östra banans hål 8, som knappast lämnar någon oberörd. På Västra banan tycker Sune att hål 5, 6 och 7 blev särskilt lyckade, liksom hål 12 och 13 på Östra banan.

Till sist ska berättas att Sune har varit en mycket duktig golfspelare (klubbmästare 12 gånger) och tillhörde på femtiotalet och sextiotalet toppskiktet i svensk golf. Han blev klubbens förste distriktsmästare 1960. Sune ansågs vara en sammanbiten tävlingsmänniska med fin känsla för närspel från 100 meter och till flaggan.

MATS HALLBERG – GOLFPROFIL

Mats Hallberg är Nyköpings Golfklubbs stora affischnamn under 1980-talet och framåt och för övrigt klubbens första scratchspelare. Det blev han 1982, endast 17 år gammal. Året efter spelade han i Swedish Golf Tour och bestämde sig för att bli professionell. På sin första tävling kom han åtta och tjänade 7 000 kronor. Framgången gjorde att han fick spela i svenska proffslandslaget mot Finland. På Svenska Golf-förbundets rankinglistan låg han då på åttonde plats. Riktigt bra gick det 1984, då han kom delad tvåa på PGA-mästerskapet i Karlstad med fem slag under banans par.

Den största tävlingen på svensk botten under 1980-talet var Scandinavian Enterprise Open (SEO), senare Scandinavian Masters, som ingick i Europatouren. Redan år 1983 kvalificerade sig Mats för SEO. Det skulle bli många besök på Europatouren, även om han misslyckades med att kvala in både 1985 och 1986. Bättre gick det 1987 på Mallorca. Då blev han bäste svensk med en tjugofjärdeplats. En fin framgång nådde Mats i Florens 1990, med en fjärdeplats totalt. Samma placering blev det 1992 i Marocko Open. Då hade han hunnit med att bli svensk mästare (1991). Och så vidare. Bakom sig har Mats Hallberg en lång och framgångsrik karriär och han är otvetydigt vår klubbs mest meriterade företrädare i golfsammanhang.

Störst framgång på Europatouren hade Mats med en tredjeplats på Scandinavian Masters, som avgjordes på Barsebäck G&CC 1997. Det året vann Joakim Haeggman. Den tävlingen blev emellertid början på slutet för livet som professionell golfspelare på grund av en krånglande rygg.

År 1992 flyttade Mats till Örebro, men återvände till Nyköping i början av 2000-talet. Förutom att vara framgångsrik coach är han inblandad i ett projekt kring en ny putter. Han är också flitigt anlitad som golfkommentator på Viasat Sport. Den karriären började med British Open 1993, en tävling som tyvärr inte fick någon fortsättning för hans del. I stället blev han tillfrågad av en teveproducent om han ville vara bisittare till Göran Zachrisson. Det ville han och året efter blev repris under Ryder Cup. När proffsklubbarna lagts på hyllan fortsatte han helt på egen hand. År 2004 började Mats som Teaching Pro på klubben. Året efter slog han invigningslaget när de nya 18 hålen skulle invigas.



Foto: Anders Lundgren

Mats Hallberg på KM 2009, som han vann. Totalt har Mats nio KM-segrar.

PÅ HISTORISK MARK – FRÅN STENÅLDER TILL VIKINGATID

Research & text: Tomas Karlsson

Nyköpings Golfklubb har sina golfbanor i en mycket fornlämningsrik bygd; det kan mycket väl finnas lämningar ända från stenåldern runt våra golfhål.

År 3500 f.Kr. var berget bakom parkeringen och berget öster om 3:e hålet på Västra banan öar i en dåtida skärgård. Tusen år senare låg parkeringsplatsen strax under strandlinjen och utgjorde den östra udden till ett sund som sträckte sig söderut mot Näve kvarn. Ryssbergsbacken utgjorde sundets västra udde. Under bronsåldern hade sundet förvandlats till en vik som sträckte sig ner till det lite mer höglänta området vid Bränn-Ekeby. Strandlinjen gick ungefär vid väggorsningen mot Ensta-berga. Kring 1000-talet under vikingatiden, hade marken höjt sig ännu mer och strandlinjen söderut gick ungefär vid vit tee på Västra banans sjätte hål.

Ärila, Svanvik, Skrindstorp och Örsta är gårdar runt anläggningen med anor från medeltiden eller tidigare. I nordvästra hörnet finns Ärila bys ägor, öster om ligger Svanvik, som var en frälsegård under Arnö säteri. I sydväst ligger Örsta och i öst Skrindstorps gamla bytomt (Objekt 7b). Även Skrindstorp var en frälsegård under Arnö säteri.

Gårdsnamnet Ärila (även Ärla) kan gå tillbaka på fornnordiska ”äril”, som betyder småstenig jord, stenbunden mark, sandbank i sjö, grusig jord i åkern, jordrygg och liknande. För klubbens korsordslösare är en äril (ärle, arel, ärel) snarare detsamma som en härd (även ugnsbotten, bottensten i bakugn). Med tanke på hur markförhållandena runt omkring ser ut är anknytning till sten kanske mest trolig som ursprung till namnet.

Fornlämningarna på och kring Nyköpings Golfklubb

De flesta fornlämningarna på och runt banorna är gravar från bronsålder till yngre järnålder. Det stora antalet rösen och stensättningar som finns utspridda är lämningar från bronsålder och äldre järnålder.

År 2002 och 2003 gjordes arkeologiska undersökningar i samband med att klubben skulle bygga ut med 18 nya hål. Punkter och ytor markerade med rött på kartbilden på nästa uppslag är kopplade till dessa undersökningar. Det som på kartan är utmärkt som **Objekt 1** (427, RAÄ 427) är en gravgrupp. Det är två stensättningar i den blockrika söderslutningen mot hål 10 på

Västra banan. De ligger 30 meter över havet och den ena stensättningen är rund, 4 meter i diameter och 0,4 meter hög. Ungefär fem meter NNO om denna finns en 4 x 4 meter stor triangulär stensättning.

Objekt 2 är också det en grav i form av en rund stensättning. Den ligger i sydslutningen och är 8 meter i diameter. Runt om finns stensamlingar som troligen är röjningsrösen efter en äldre åker söder om graven.

Objekt 8 markerar två härdar som hittades intill och kanske delvis under Västra banans 10:e green vid en utgrävning där år 2003. Den ena daterades till 770–400 år f.Kr. och den andra till 390–160 f.Kr. Ingen av härdarna kunde knytas till byggnader eller liknande. Möjligen är de lämningar efter rituella aktiviteter kring gravmiljön.

Objekt 3 betecknar fossil åkermark. Lämningen utgörs av fem skilda åkerytor och en stentipp. Den sammanlagda ytan har uppskattats till 150 meter på bredden och 20–60 meter på längden. Stentippen ligger i områdets östra del och omedelbart sydväst därom ligger två åkerytor. Alla åkerytor är

långsmala och begränsas av grunda diken. I sydväst begränsas den största åkerytan av en terrasskant.

Objekt 4 är också en fossil åker och den ligger på södra delen av Skrindstorps gamla tomt. Åkerytan begränsas i söder av en terrasskant som är 60 meter lång och 0,2–0,6 meter hög. Närheten till RAÄ 125 och RAÄ 314 innebär att området kan innehålla fler, nu dolda boplatslämningar.

Objekt 5 är en kolbotten. Den ligger omkring 100 meter öster om kraftledningsgatan och 30 meter över havet. Formen är oval, 7 x 6 meter, och höjden 0,3 meter hög. I mitten finns en svag försänkning.

Objekt 6 är en lintorkningsgrop, rektangulär med stensatta sidor i nordslutning. Utöver denna lintorkningsgrop finns ett 10-tal runda gropar vars användning är obekant. De kan ha fungerat som rotfruktsgropar eller som militära övningsgropar.

Objekt 7b är en boplat i direkt anslutning till Skrindstorp, men kan ha anknytning till objekt 7a, som även den är en boplatanläggning. Punkten RAÄ 125 är en gravgrupp bestående av två runda stensättningar på krönet av ett höjddparti. Punkt 350, mitt mellan fair-

way på 2:an och 16:e hålet på Västra banan är ett gravfält bestående av cirka 25 fornlämningar. De utgörs av sex högar och 19 runda stensättningar. Gravfältet blev svårt skadat vid exploateringen av golfbanan år 1975.

Området 132 markerar ett gravfält med fem gravhögar och cirka 30 runda stensättningar. De högst belägna bedöms vara från äldre järnålder, de mellersta och nedre är från yngre järnålder.

Området 312 är ett gravfält med sex runda stensättningar. Område 37 nedanför Ärila gård är ett gravfält med sex högar och 19 runda stensättningar, de är av yngre järnålderstyp.

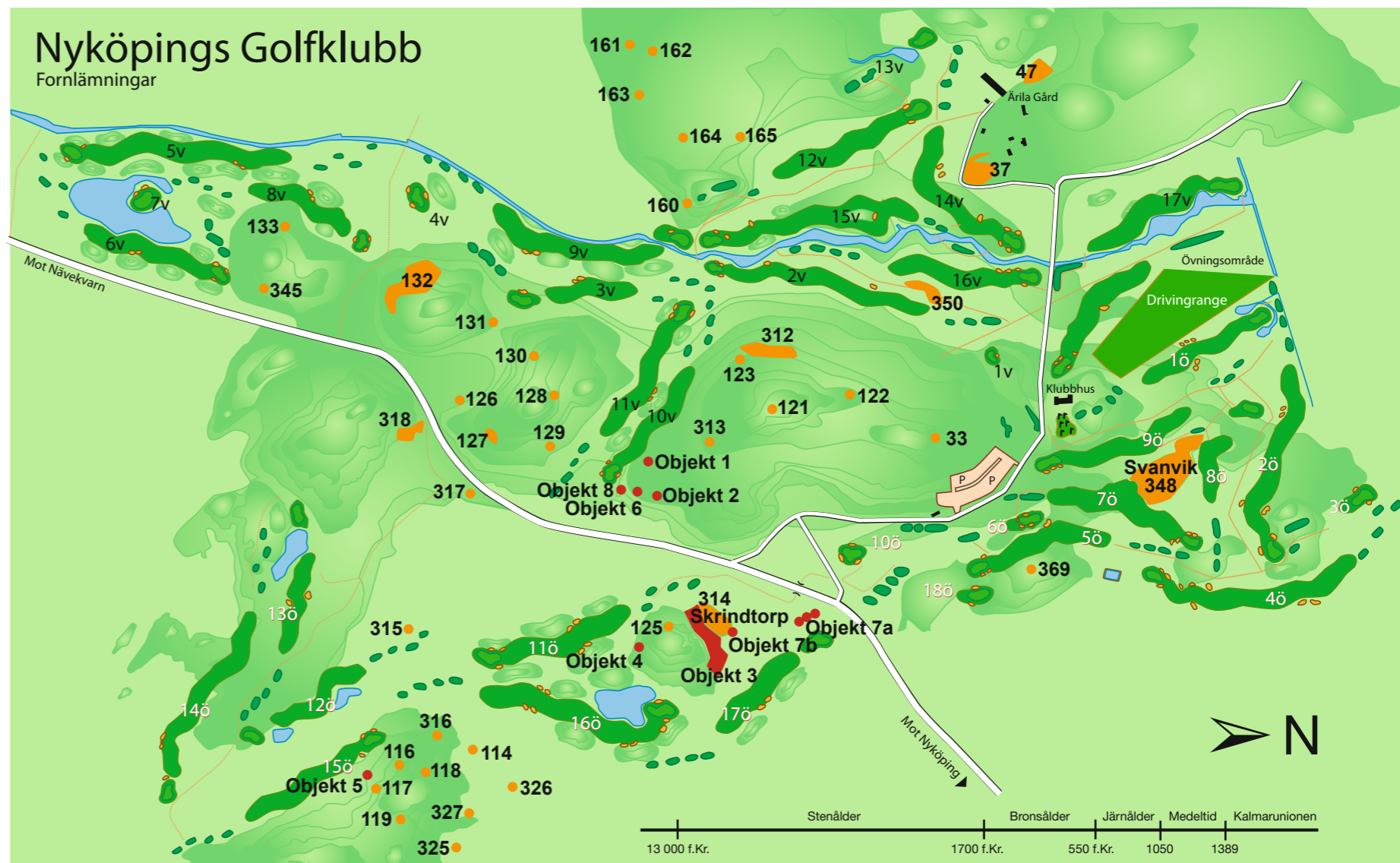


För Nyköpings Golfklubb är kopplingen till historiskt intressanta lämningar av det här slaget ett mervärde som mycket väl kan ingå som en del i klubbens profilering. Ett förslag som framförts är att på informationsskyltar berättas om några av dessa fornminnen.

Observera att markeringarna på kartan på nästa uppslag anger objektens *ungefärliga* placering. Detaljerad information finns på Riksantikvarieämbetets hemsida: <http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html/> I rutan *RAÄ:nummer* skriver man till exempel *Nyköping 163:1* och strax visas en karta över alla fornlämningar, deras koordinater samt beskrivningar.

Riksantikvarieämbetets karta över fornlämningar på och runt Nyköpings GK

RAÄ	Obj.nr	Objekt	Tidsperiod	RAÄ	Obj.nr	Objekt	Tidsperiod
161		stensättning/grav	järnålder	317		hällristning	bronsålder
162		stensättning/grav	järnålder	427	1	stensättningar	järnålder
47		högar/stensättningar		426	2	stensättning	järnålder
163		röse/grav	bronsålder	465	6	lintorkningsgrop	
164		skärvestenshög/boplats	bronsålder	590	8	hårdar	y. bronsålder/ förrom. järnålder
165		stensättning/grav	järnålder	348		by-/gårdstomt	medeltid
37		gravfält	järnålder	369		stensättning/grav	järnålder
160		stensättning/grav	järnålder	315		stensättning/grav	järnålder
133		stensättningar		125		stensättning/grav	järnålder
345		stensättning/grav	järnålder	314		boplats	medeltid
132		gravfält	järnålder	463	4	fossil åker	
350		gravfält	järnålder	464	3	fossil åkermark	
131		röse/grav	bronsålder	314	7b	torp	medeltid
130		röse/grav	bronsålder	591	7a	hårdar/boplats	
123		stensättning/grav	järnålder	467	5	kolmila	
312		gravfält	järnålder	316		stensättning/grav	järnålder
126		stensättning/grav	järnålder	116		stensättning/grav	järnålder
128		röse/grav	bronsålder	114		stensättning/grav	järnålder
122		stensättning/grav	järnålder	118		stensättning/grav	järnålder
318		torp	medeltid	117		röse/grav	bronsålder
127		gravfält	järnålder	326		stensättning/grav	järnålder
129		stensättning/grav	järnålder	119		stensättning/grav	järnålder
313		stensättning/grav	järnålder	327		stensättningar/rösen	
121		röse/grav	bronsålder	325		stensättning/grav	järnålder
33	38	röse/grav	bronsålder				



Källor: Landstinget Sörmland, Arkeologiska meddelanden 2002:17, 2003:04. Ingeborg Svensson och Riksantikvarieämbetets hemsida: www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/.

EKENSBERGSTIDEN

1951–1975



NYKÖPING FÅR EN GOLFKLUBB

Den 31 januari 1951 bildades AB Nyköpings Golfbana. Året innan, den 18 november 1950, tecknades kontrakt om långtidsarrende med friherre Trolle Löwen på Sjösa gård till summan 2 000 kronor. På denna mark skulle banan anläggas. Den 10 april 1952 arrenderade bolaget ytterligare mark, denna gång av Nyköpings stad och för en tid av tre år. Arrendekostnaden var endast 10 kronor om året och förlängdes med ett år i taget. Året efter upplät Nyköpings stad ytterligare mark för en arrendetid av tre år, med årlig förlängning. Arrendeavgiften var liksom tidigare 10 kronor om året. Den 11 september 1954 invigdes banan officiellt av HKH Prins Bertil, men inofficiell invigning hölls den 13 september året innan. Det året fanns 17 tävlingar inlagda i tävlingskalendern. Här följer en kompletterande text signerad Erik R. Jansson i Svensk Golf nr 2 1951, som kortfattat ger bakgrunden och beskriver de nio golfhål som då fanns på ritbordet.

” Den nyaste länken i kedjan av svenska golfbanor bär namnet Nyköping, och den länken torde icke komma att göra kedjan svagare.

Golfintresset i Nyköping är mycket stort, vid ett förberedande möte i januari mötte ca. hundra blivande golfspelare upp. Ett konsortium har bildats med stadens ledande industrier som finansiellt stöd för att skaffa och tillhandahålla de medel som erfordras för att bygga en verkligt bra 9-hålsbana. Lämplig mark har arrenderats av Sjösa AB.

Vid det förberedande mötet tillsattes en interimstyrelse för att utarbeta förslag till stadgar, avgifter m.m. Ordförande blev idéns drivande kraft, konsul Percy Tham, vice ordförande redan inbitne golfaren direktör E. J. Bratt, Lidingö, sekreterare golfentusiasten, ingenjören K.-O. Wikholm, kassör ombudsman R. Hörnfeldt samt jägmästare L. Beijbom.

Banan torde inte bli spelklar under 1951, men på hösten 1952 räknar man med att kunna öppna den. Under tiden kommer anordningar att vidtagas så att medlemmarna skall kunna spela provisoriskt. Redan nu har ett par inomhusbanor ordnats så att de första grunderna i slaget kan bibringas intresserade.

Den planerade banan ligger helt nära Nyköping och stora landsvägen i en lätt kuperad, omväxlande terräng omgiven av skogsdungar och bergshöjder. Några gamla torpställen med vildvuxna trädgårdar giva området en idyllisk ro.”

»»

Nyköpings Golfklubbs niohålsbana ritades av Rafael Sundblom, en av de första banarkitekterna i Sverige. Sammanlagt designade han 16 golfbanor, av vilka Halmstad GK:s första 18-hålsbana i Tylösand är den mest kända. Han hade god hjälp av golfintresserade i Nyköping, främst ingenjör K. O. Wikholm. På ritningen till höger från 1954 syns flera korsande hål. Så var det inte på den ursprungliga ritningen. Här följer Erik R Janssons beskrivning av de olika hålen.

Hål 1, 310 m, par 4: Utslaget ligger högt. Till höger en skogsdunge som långspelaren kan slå över och till vänster närmare green en björkdunge, som gör inslaget svårt.

Hål 2, 130 m, par 3: Från utslaget högt uppe på ett berg syns greenen, triangelformad, i ett skogsbryn.

Hål 3, 310 m, par 4: Första delen av fairwayn går genom en smal skogsglänta till ett brett gärde; intet skymmer för pull eller slice. Greenen skyddad från sidorna av höga träd.

Hål 4, 465 m, par 5: Driven slås över en gammal lada. Fairwayn smalnar på 320 m distans och inslaget till green går genom en skogsglänta.

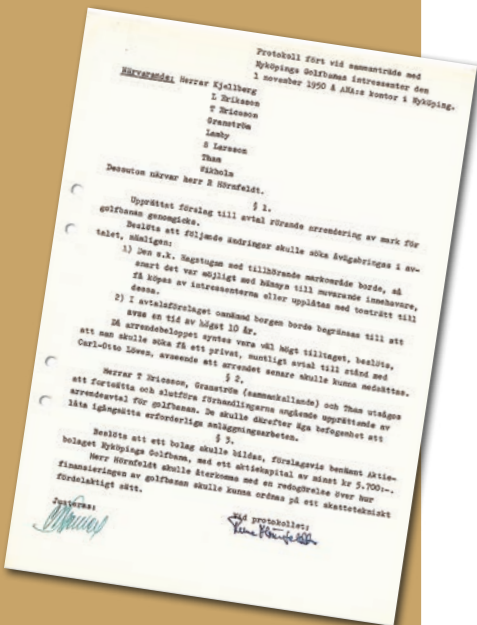
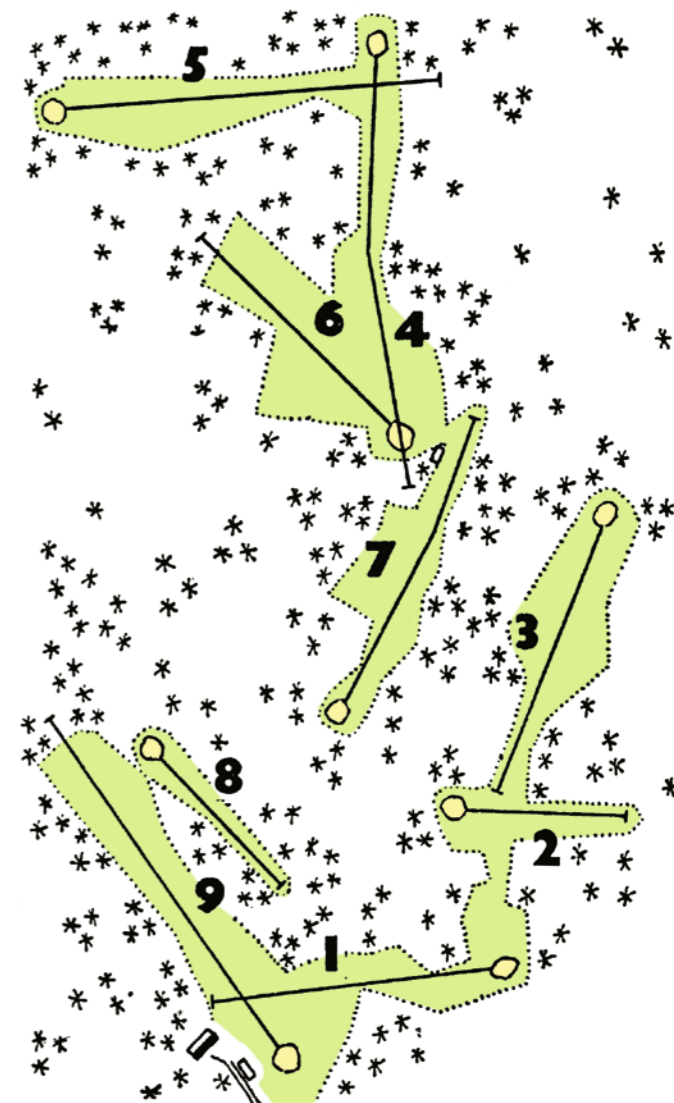
Hål 5, 330 m, par 4: Till höger vid driven en brant bergvägg och till vänster ett skogsbryn. Fairwayn bred för den som håller till höger. Greenen upphöjd i skogskanten.

Hål 6, 375 m, par 4: Utslaget långt inne i en skogsglänta, fairwayn bred, greenen inne i en trädgård.

Hål 7, 305 m, par 4: Terrängen är bruten av bergklackar och kullar, fairwayn smal och inslaget till green skyddas av träd.

Hål 8, 160 m, par 3: Efter en promenad om 200 m finner man utslaget högt på en bergklack. Greenen är uthuggen i skogen och sluttar snett mot spellinjen.

Hål 9, 480 m, par 5: Fairwayn smalnar på 300 m distans, en liten dunge försvårar det långa slaget till greenen, som ligger väl skyddad från höger.



Vem som ritade första klubbmärket är okänt, men det levde fram till det att klubben lämnade Ekensbergssområdet 1976 och flyttade till området intill Nävekvärsvägen sydväst om Nyköping. Då bytte klubben också namn till Ärla GK Nyköping och Oxelösund.

AXPLOCK 1951-2011

Styrelsen i AB Nyköpings Golf-bana 1951

Ordinarie

Arne Granström, Torsten Ericsson, Erik Källander, Gunnar Lamby, Percy Tham.

Suppleanter

Sven Larsson och Åke Broman.

Revisor

Rune Hörnfeldt, Olle Svensson (supp.).

Styrelsen i Nyköpings Golf-klubb 1951

Ordförande

Percy Tham

V. ordförande

Ernst Jonas Bratt

Sekreterare

Karl-Olov Wikholm

Skattmästare

Rune Hörnfeldt

Övriga

Lars Beijbom

Carl-Gustaf Syrén

Carl-Göran Mörner

Banan i Ekensberg kostade 75.000 kronor att bygga och saknade bevattning. Så sent som 1959 vattnades greenerna med en vanlig trädgårdsspridare, som flyttades för hand.

Den 10 juni 1953 gavs tillstånd att iordningställa en lada intill banan att användas till klubbhus. Beräknad kostnad: 8.000 kronor. Tre år senare byggde man ut och fick både klubbрум och kök med elspis och kylskåp. AB Nordiska Kompaniet skänkte möbler.



KÖR INTE HEM
direkt efter golfsen!
Kör in till ESSO
på Kvarngatan

Låt mig och mina medhjälpare hjälpa Er till ekonomisk och störningsfri körning.
Hjärtligt välkommen!

ESSO SERVICE
O. BOHLIN - V. KVARNGATAN 4 - NYKÖPING
TEL. 1188

Visst har det hänt en del på annonsidan sedan 1957 då den här annonsen fanns införd i matrikeln.

År 1962 ansökte Nyköpings GK om ett kommunalt bidrag på 15 000 kronor för en drivingrange. Man fick 10 000 kronor.

År 1963 spelade Knut Ekberg och Åke Bergkvist World Cup i Frankrike. USA vann med världsnamnen Arnold Palmer och Jack Nicklaus. Sverige kom först på 30:e plats.

"Vid ingången till spelåret 1974 hade klubben 240 handicapsatta spelare. När spelåret 1975 börjar har vi 272. Trots ökningen är det ingen siffra att skryta med."
(Ur 1975 års matrikel.)

1.7.61
"Hole-in-one"
av NGK-flicka

Golfspelarna i Nyköping har väntat många år på "hole-in-one" men nu har det blivit två stycken bara på vårsäsongen. Först var det tränaren Rickard Penfold som gjorde "bragden" för några veckor sedan och i lördags var det junioren Gigi Eveland som hade turen med sig. Hon slog ut med en järnsexa på tvåan och hade nöjet se bollen rulla sakta fram mot hålet och gå i. Hålet är från damtee 115 meter långt. På nästa bana kom dock reaktionerna. Det blev en tia på fyrbogehålet...



Karin Lindhe (till vänster), Mona Rydalm och Elisabeth Volny Åkesson framför klubbhuset i början av 1970-talet. Vid mitten av 1975 återlämnades marken som golfbanan låg på till Nyköpings kommun. Samtidigt bytte klubben namn till Årila GK.



Hål 8 på den ursprungliga banan (nuvarande Östra banan) 1973. I bakgrunden tvåans fairway markberedd.



Hål 8 sett från tee.



Green på hål 18 sås, troligen 1974.



Totalt sattes upp 200 fågelholkar à 10 kronor styck runt banan. Året är troligen 1975.



Kenneth Nilsson anno 1982. Kenneth var för klubben åren 1979-83.



Knattar och juniorer 1979.



En väldigt populär tillställning som fortfarande lever är Midsommardansen. Här syns Gunni Banell och Harald Hellberg. I bakgrunden Gunnel Hellberg och Eric Banell (1981).



SAAB-chefen Sten Wennlo gratulerar Ove Sellberg, som vann sista SAAB-Cup (1983).



Göran och Barbro Helgesson med Vanja och Börje Attoffs vandringpris för äkta makar. Året är 1982. Vandringspiset instiftades 1964. Fram till sista året på Ekensberg bjöd makarna Attoff alla deltagarna på middag på Stora Hotellet i Nyköping.

År 1981, den 25 maj, anordnade Club Ärila en propagandadag för klubben kallad Ärildagen. SAAB-orkestern spelade, barnen fick bekanta sig med djur från Kolmårdens djurpark, Sven Tumba fanns på plats för att visa hur man spelar golf och dessutom var klubbområdet slutmål för ett veteranbilsrally.

År 1984 skänkte SAS 100 bagvagnar till klubben och ytterligare 100 året efter. Dessa fanns kvar till 2009, då klubben investerade i helt nya trehjuliga vagnar.



Styrelsen 1982. Överst från vänster: Bo Ogestadh (vice ordförande), Bengt Åkvist (suppleant), Bertil Andersson (suppleant), Anders Engdahl (ordförande), Olle Norrby (kassaförvaltare). Nederst från vänster: Johan Fengerkrog (ordförande i Reklam- & informationskommittén), Berit Krönby (sekreterare) och Björn Thapper (banchef).



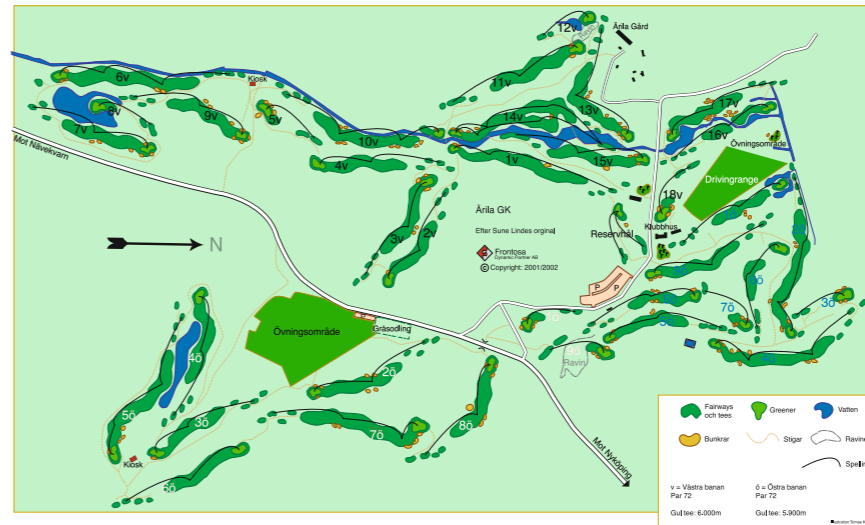
Malin Landehag 1987. Malin började spela golf vid tolv års ålder. År 1989 blev hon professionell och har spelat med framgång på touren i Europa, Asien och USA.



Damlaget 1992 (fjärdeplats på SM som spelades på Mölle GK). Bakre raden: Katarina Andersson, Leigh Ann Mills, Pernilla Wallin, Sune Hidegård. Framre raden: Malin Landehag, Susanne Hörnfeldt och Jenny Appel.



Ordförande Bernt Karlsson och klubbkamraten Åke Karlsson bygger klubbens egen "Swilcan Bridge" över bäcken till nians green på Västra banan 2008. Bron skänktes av onsdagsgänget som Bernt och Åke spelar med.



En av flera alternativa bansträckningar som diskuterades 2001/2002. Framför allt är det Västra banans tre sista hål och Östra banans hål 6 och 7 (blå slinga) som avviker jämfört med hur golfhålarna ser ut och spelas i dag.

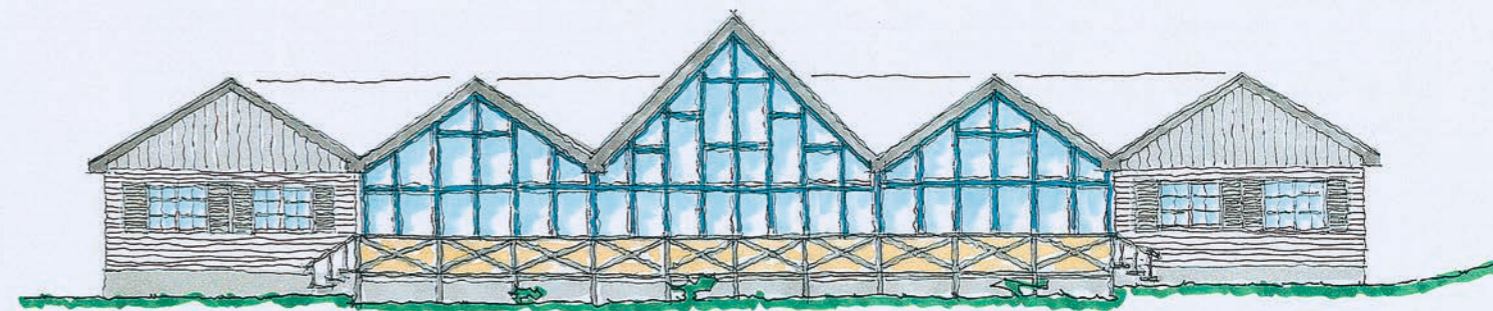


Per Andersson och Magnus Koinberg (närmast) mäter hastigheten på Västra banans nionde green inför Sörmlands Sparbanks Open 2009. Värde visade 11 på samtliga greener, vilket är mycket snabbt.



Till 2010 ritades klubbmärket om och moderniserades av Mats Ödman.

FRAMÅTBlickAR



FASAD MOT VÄSTER

JANARK
ARKITEKTER



Foto: Mats Ödman

Full aktivitet på drivingrangen inför tävlingen Två generationer den 31 augusti 2008. Pappa Jonas Fernqvist coachar sonen Alexander, medan mamma Weronica koncentrerar sig på nästa slag. Det är hon och Alexander som ska spela. Golf för hela familjen är kärnan i klubbens verksamhet och tillväxt.

ÅT KUNDEN EFTER KUNDENS BEHOV

Förutsättningarna för alla verksamheter förändras på ett eller annat sätt. Det gäller också i golfvärlden. Just nu går golfbranschen i Sverige igenom ett paradigmskifte; nya krav ställs av en ny generation golfare, samtidigt som golfens värdegrunder är samma som de alltid har varit. Hur utvecklar man en golfklubb till att kunna ta emot nya kunder samtidigt som man vill behålla golfens traditioner? Det är en ekvation som inte är helt enkel att lösa, men också en positiv utmaning.

Det centrala måste alltid vara golffupplevelsen och den kan variera mellan olika kundsegment. En del av oss är nöjda med att spela lite då och då några få ronder under en säsong med vännerna, och har kanske inte så höga krav på service och utförande. Andra i vårt medlemsregister spelar över 100 ronder om året – på hemmabanen! – och vill att banan ska vara i topptrim. Andra åter, tycker att tävlingsmomentet är det viktigaste och önskar många tävlingar.

I centrum står golfbanan. Vi har ett väldigt bra utgångsläge med våra 36 hål och vi har kommit långt i vår ambition att få en anläggning av hög nationell standard. Men det finns saker som

kan behöva förbättras både när det gäller banorna, byggnaderna och området runt omkring. Vi kommer att behöva överväga klubbhusets kondition och utrymmen samt se över logistiken på vår anläggning. Är det exempelvis önskvärt att man slutar en rond på Östra banan vid parkeringen? Leder inte det till att såväl medlemmar som gäster väljer att gå direkt till bilen på parkeringen och åka hem i stället för att avsluta golfrundan i klubbhuset, kanske ta en öl och en bit mat? Det finns saker i den vägen att fundera över inför framtiden och i den takt som ekonomin tillåter.

Golf för alla

Golfen ska stå i centrum – alldeles oavsett kundkategori. Vi vill att alla ska trivas i klubben. Alla ska känna sig sedda genom ett positivt bemötande och alla ska kunna ta del av olika erbjudanden. Klubbledningen har också ett viktigt uppdrag att få alla medlemmar att på olika sätt engagera sig i klubbens verksamhet. Det ökar gemenskapen och det hjälper oss alla att hålla vår anläggning i bästa skick.

Anläggningen ska ge både elit- och motionsgolfaren en utmaning och en plats där man före och efter golfrundan kan

njuta av varandras sällskap under bekväma former. Våra gäster ska få en positiv bild av vår klubb såväl under golfrundan, som före och efter och tänka: Hit kommer jag gärna igen! Vi vill att de ska trivas hos oss. Det kräver en ordnad, funktionell och trivsam klubbhusmiljö. På sikt hoppas vi kunna erbjuda boende på anläggningen, något som många efterfrågar. Sönderingar i den riktningen pågår. I planerna finns också att undersöka möjligheterna att stycka av tomter på klubbens mark för permanentboende i golfbanans närhet, men detta är ännu så länge en långsiktig intention.

Vi ska också fortsätta att utveckla våra relationer med lokala företag till ömsesidig glädje och nytta för varandra. Då skapar vi mer resurser och kan utveckla såväl anläggningen som idrottsverksamheten ännu mer.

Kärnan för oss blir golf för hela familjen. Spelar föräldrarna golf, börjar barnen också att spela – och faktiskt vice versa. Golfen har en stor social potential och undersökningar visar att detta är något som i hög utsträckning efterfrågas. Genom en satsning på familjen hoppas vi kunna bredda våra rekryteringsinsatser och locka flera nya golfare,

få över medlemmar från andra klubbar och öka våra intäkter via företagen.

Vi har geografiskt nära till både Nyköping och Oxelösund, vilket ger oss en bra bas för medlemsrekrytering. Det ska kännas naturligt att bli medlem hos oss om man bor så nära som en halvtimmes bilresa från anläggningen.

Framtiden blir spännande och det är genom våra gemensamma insatser som vi kan uppnå en lika stark utveckling de kommande åren som vi har fått uppleva under senare år. Golfen som idrott och social aktivitet saknar motstycke – låt oss skapa en anda i Nyköpings GK som också den är unik.

Grattis Nyköpings GK på födelsedagen!

*Gary Cosford
Klubbchef, VD, PGA Club Professional*



Foto: Mats Ödman

LITE STATISTIK

Ordföranden

1951-1954	Percy Tham	1982-1986	Anders Engdahl
1955-1958	Ernst Jonas Bratt	1987-1990	Folke Bergström
1959-1962	Percy Tham	1991-1993	Tommy Sjöo
1963-1964	Nils Lenas	1994-1995	K-I Heidenberg
1965-1966	Tage Helin	1996-1998	R. Salomonsson
1967	Bo Berg	1999-2005	Klas Engdahl
1968-1972	Hans Stenke	2006-	Bernt Karlsson
1973-1981	Gustav Lindblad		

Intendent/klubbchef

1957	Bengt Jarvall	1995	Annie-Marie Carlsson
1958 alt.	Sten Liddahl	2006-	Gary Cosford, klubbchef, vd
1959			
1984	Arne Johanson		

Medlemmar

Medlemmar		Medlemsavgifter		
			<i>Seniorer</i>	<i>Äkta makar</i>
1951	97			
1961	100	1961	250 kr	325 kr
1971	510	1971	340 kr	460 kr
1981	860	1982	1150 kr	1 950 kr
1991	1 034	1991	1 850 kr	–
2001	1 359	2001	2 600 kr	–
2011	1 958	2011	4 950 kr	–

Greenfee (kr)

	1953	1956	1966	1976	1986	1996	2001	2011
Sön- och helgdagar	7,50	15	40	100	200	200	270	480
Övriga dagar	5	10	30	100	200	200	220	380
Veckoavgift	20	40	175	450	900	900	1 100	–

Fr.o.m. 1976 gäller halv greenfee för juniorer.

Banrekord (par 72)

1977, *gamla banan*: Jan Rube, Mölle GK, med 66 slag, vit tee.
1983, *gamla banan*: Camilla Carlsson, Växjö GK, med 70 slag, blå tee. 2011, *Västra banan*: Alexander Björk, Växjö GK, 65 slag, vit tee.

Hole in one m.m.

Först att göra hole in one på Ekensbergsbanan var Sune Linde, den 5 augusti 1953 på hål 2. Första hole in one på Årila GK gjordes 1977 av Inger Christensson, obekant på vilket hål. Kjell Brandt har gjort hole in one på hål 8 (par 4 och dold green). Tommy Arvidsson har gjort en albatross på hål 15 (nuvarande Västra banan).

Pron

Från mitten av 50-talet anlätades en ambulerande pro från SGF.

1961	Richard Penfold (med Eskilstuna och Nyby)
1962	Knut Ekberg (förste heltidsanställda pron)
1970	Peter Michelson
1979	Kenneth Nilsson
1983	Kjell Finmo
1986	Olle Jansson
1991	Alan Harris
2005	Alan Harris, Mats Hallberg
2006	Alan Harris, Mats Hallberg, Maria Jonsson
2008	Alan Harris, Mats Hallberg, Maria Jonsson
2009	Alan Harris, Mats Hallberg, Maria Jonsson, Kenneth Nilsson
2010	A. Harris, Maria Jonsson, Kenneth Nilsson, Malin Landehag
2011-	A. Harris, Maria Jonsson, Kenneth Nilsson, Malin Landehag

Efterord

Under de 60 år som Nyköpings Golfklubb har existerat har det naturligtvis tagits ett väldigt stort antal bilder i olika sammanhang, allt från stortävlingar till en öl med kamratgänget efter en golfvanda. Bilder som visar golflivet i stort som smått. Sammantaget speglar fotografierna den levande verksamheten på golfklubben och är som sådana ovärderliga tidsdokument och minnesbilder. Ofta går det att datera den enskilda bilden och knyta den till en bestämd händelse, lika ofta inte. Vilka är personerna på bild? När togs bilden och i vilket sammanhang? Kanske lever inte personerna på bilden längre och inte heller den som skulle kunna berätta...

Vid genomgången av materialet till denna jubileumsskrift har detta varit uppenbart – och sorgligt att konstatera. Hur många för klubbens historia intressanta och belysande bilder göms inte i privata fotoalbum eller på något digitalt medium och som sedan sakta försvinner in i glömskans mörker? Låt inte detta ske. Lämna dina bilder och andra för klubben intressanta tidsdokument till kansliet (matriklar, tidningsurklipp, programblad, affischer et cetera), så att de kan bevaras till eftervärlden och bidra till att göra vår klubbs historia levande också för kommande generationer. Det gavs ut en jubileumsskrift också när klubben fyllde 50 år. Den finns som pdf-dokument på hemsidan, www.nykopingsgk.se.

Stort tack till alla som haft vänligheten att låta klubben ta del av fotografier, tidningsklipp och andra dokument.

Styrelsen



Nyköpings Golfklubb • Ärila • 611 92 Nyköping
Tfn 0155-21 66 17 • www.nykopingsgk.se